

ÚŘAD PRO OCHRANU OSOBNÍCH ÚDAJŮ

Pplk. Sochora 27, 170 00 Praha 7
tel.: 234 665 111, fax: 234 665 444
posta@uouu.cz, www.uouu.cz

Čj. UOOU-04153/20-4

PŘÍKAZ

Úřad pro ochranu osobních údajů, jako příslušný správní orgán podle čl. 58 odst. 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) [dále jen „nařízení (EU) 2016/679“] a § 60, § 62 a § 64 odst. 1 zákona č. 110/2019 Sb. o zpracování osobních údajů (dále jen „zákon č. 110/2019 Sb.“), rozhodl dne 30. září 2020 v souladu s § 140 a § 150 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „zákon č. 500/2004 Sb.“), a § 90 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon č. 250/2016 Sb.“), takto:

Účastníku řízení: [redacted]

[redacted] se v souvislosti se zpracováním osobních údajů podnikajících fyzických osob na stránkách [redacted] při její podnikatelské činnosti:

1. podle čl. 58 odst. 2 písm. f) nařízení (EU) 2016/679 přikazuje ukončit zpracování osobních údajů o fyzických osobách podnikatelích na stránkách [redacted] získaných z živnostenského rejstříku, obchodního rejstříku či jiného veřejného rejstříku,

a to ve lhůtě 10 dnů od právní moci tohoto příkazu,

2. podle čl. 58 odst. 2 písm. g) nařízení (EU) 2016/679 ukládá vymazat osobní údaje o fyzických osobách podnikatelích ze stránek [redacted] získaných z živnostenského rejstříku, obchodního rejstříku či jiného veřejného rejstříku,

a to ve lhůtě 10 dnů od právní moci tohoto příkazu,

3. podat Úřadu pro ochranu osobních údajů zprávu o splnění uložených opatření uvedených ve výroku 1. až 2.,

a to ve lhůtě 15 dnů od splnění.

I. se uznává vinnou ze spáchání přestupku podle § 62 odst. 1 písm. b) zákona č. 110/2019 Sb., neboť porušila některé ze základních zásad pro zpracování osobních údajů podle čl. 5 až 7 nebo 9 nařízení (EU) 2016/679, kterého se, jako správce osobních údajů podle čl. 4 bodu 7 nařízení (EU) 2016/679 dopustila tím, že na stránkách uveřejňovala osobní údaje fyzických osob podnikatelů, které překlápěla z živnostenského a obchodního rejstříku a jiných veřejných rejstříků, aniž by jí svědčil některý z právních titulů uvedený v čl. 6 bod 1 nařízení (EU) 2016/679,

čímž porušila čl. 5 odst. 1 písm. a) a čl. 6 bod 1 nařízení (EU) 2016/679,

II. se uznává vinnou ze spáchání přestupku podle § 62 odst. 1 písm. c) zákona č. 110/2019 Sb., neboť porušila některé z práv subjektu údajů podle čl. 12 až 22 nařízení (EU) 2016/679 nebo hlavy II, kterého se jako správce osobních údajů podle čl. 4 bodu 7 nařízení (EU) 2016/679 dopustila tím, že dle čl. 12 bod 2 nařízení (EU) 2016/679 neusnadňovala subjektům údajů výkon jejich práv podle článků 15 až 22 nařízení (EU) 2016/679, dle čl. 12 bod 3 nařízení (EU) 2016/679 neposkytovala subjektům údajů informace o přijatých opatřeních na žádost subjektů údajů podle článků 15 až 22 nařízení (EU) 2016/679, dle čl. 14 nařízení (EU) 2016/679 nesplnila informační povinnost, dle čl. 15 nařízení (EU) 2016/679 nerespektovala právo subjektů údajů na přístup k osobním údajům,

čímž porušila čl. 5 odst. 1 písm. a), čl. 12 bod 2 a 3, čl. 14 a 15 nařízení (EU) 2016/679,

III. za což se jí v souladu s § 35 písm. b) ve spojení s § 41 zákona č. 250/2016 Sb., a v souladu s čl. 83 odst. 5 písm. a) a b) nařízení (EU) 2016/679 ukládá

pokuta ve výši 500.000 Kč
(slovy pět set tisíc korun českých)

splatná do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto příkazu bezhotovostním převodem na účet vedený u ČNB, č. ú. 19-5825001/0710, variabilní symbol IČO obviněného, konstantní symbol 1148.

Odůvodnění

Podkladem pro vydání tohoto příkazu je spisový materiál shromážděný v rámci kontroly sp. zn. UOOU-00196/20 provedené Úřadem pro ochranu osobních údajů (dále jen „Úřad“), stížnosti zaslané Úřadu a skutečnosti uvedené ve zjištěních Úřadu, které jsou součástí spisového materiálu tohoto řízení.

Zdůvodnění výroků 1., 2. a 3., včetně lhůty, a výroků I., II. a III.

Kontrolní zjištění uvedená v protokole o kontrole ze dne 24. srpna 2020, čj. UOOU-00196/20-38 byla vyhodnocena jako porušení nařízení (EU) 2016/679, a to konkrétně:

- (i) čl. 5 odst. 1 písm. a);
- (ii) čl. 6 bod 1;
- (iii) čl. 12 bod 2 a 3;
- (iv) čl. 14;
- (v) čl. 15.

(ad i a ii) porušení čl. 5 odst. 1 písm. a) a čl. 6 bod 1 nařízení (EU) 2016/679

Obviněná je společností zapsanou v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze v oddílu , vložka . Předmětem podnikání je výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona. Obviněná je provozovatelem webových stránek - po rozkliku stránek se v dolní části nachází prohlášení, že „Provozovatel portálu společnosti neručí za správnost poskytnutých informací.“¹ Tato skutečnost byla v průběhu kontroly několikrát potvrzena a ověřena.

Správní orgán opětovně prověřoval předmětné webové stránky za účelem zjištění, zda a v jakém rozsahu se zde shromažďují osobní údaje. Při zadání náhodně vybraného jména „Karel Nový“ do vyhledávače na úvodní stránce bylo vygenerováno 382 subjektů a 170 osob (viz příloha 3 čj. UOOU-00196/20-37). Další namátkovou kontrolou bylo zjištěno, že při zadání náhodně vybraného jména do vyhledávače na úvodní stránce „Petr Černý“ bylo nalezeno 530 subjektů a 211 osob (úřední záznam ze dne 29. září 2020, čj. UOOU-04153/20-3). Údaje zde agregované jsou pak rozděleny do dvou částí, první je nazvaná „Firmy a OSVČ“ a druhá je nazvaná „Osoby“ (viz příloha 1 a příloha 2, čj. UOOU-04153/20-3). Po zadání jména „Petr Černý“ se jako čtvrtá v části „Firmy a OSVČ“ zobrazila fyzická osoba podnikající, název firmy „Bc. Petr Čermák“, a po rozkliku na „detail“ u této osoby se zobrazily údaje v rozsahu IČO, datum vzniku živnostenského oprávnění, obory podnikání, informace o tom, že nebyl v insolvenčním rejstříku, není v likvidaci, nebyla uvalena nucená správa a že se jedná o subjekt bez omezení činnosti (viz příloha 3, čj. UOOU-04153/20-3). Jako pátá v pořadí (stále při současném zadání jména „Petr Černý“) se objevila fyzická osoba podnikající s obchodní firmou „Bc. Petr Černý“ a zobrazil se rozsah údajů stejný jako u „Bc. Petr Čermák“ (viz příloha 4, čj. UOOU-04153/20-3). Jako šestá v pořadí (stále při současném zadání jména „Petr Černý“) se zobrazila fyzická osoba podnikající s obchodní firmou „Bc. Petr Černý“, opět se zobrazily informace jako IČO, datová schránka, datum vzniku živnostenského oprávnění a obory podnikání (viz příloha 5, čj. UOOU-04153/20-3).² Pro shrnutí správní orgán uvádí, že má za prokázané, že po zadání náhodně vybraného jména „Petr Černý“ se zobrazí stovky osobních údajů o živnostnících (viz příloha 6 až 34, čj. UOOU-04153/20-3). Po zadání dalšího náhodně vybraného jména „Jan Nový“ do vyhledávače na úvodní stránce bylo vygenerováno 984 subjektů a 453 osob (viz příloha 35 a 36, čj. UOOU-04153/20-3). Zobrazily se tedy osobní údaje o 453 fyzických osobách. Opět se rozklikem na „detail“ u jednotlivých osob lze dostat minimálně k údajům v rozsahu obchodní firma, IČ, datum vzniku živnostenského oprávnění, obor podnikání. I sama obviněná na úvodní stránce

¹ Viz čj. UOOU-00196/20-36, čj. UOOU-00196/20-37.

² V naznačeném výčtu by správní orgán mohl dále pokračovat, nicméně má za prokázané, že na stránkách jsou osobní údaje agregovány v obrovském rozsahu.

uvádí, že zpracovává „432 691 Firem, 1 771 628 Živnostníků, 1 407 542 Zpracovaných účetních výkazů, 216 547 Finančních analýz, 125 987 telefonů, 98 207 Firem v zisku, 2 622 996 kontaktních osob, 1 847 878 Neaktivních subjektů“ (viz příloha 37, čj. UOOU-04153/20-3).

Správní orgán má za dostatečně prokazané, že obviněná zpracovává na stránkách [redacted] stovky tisíc osobních údajů o podnikajících fyzických osobách minimálně v rozsahu jméno, příjmení a IČO, kdy jsou tyto osobní údaje překlápěny z obchodního, živnostenského a jiných veřejných rejstříků. Jedná se o stovky tisíc osobních údajů, které jsou obviněnou zpracovávány, aniž by ji svědčil právní titul stanovený nařízením (EU) 2016/679 [byť obviněná opírá toto zpracování osobních údajů o právní titul uvedený v čl. 6 odst. 1 písm. f) nařízení (EU) 2016/679 (viz čj. UOOU-00196/20-21), nicméně tento právní titul jí nenáleží, viz dále].

Ohledně aplikace právního titulu dle čl. 6 odst. 1 písm. f) nařízení (EU) 2016/679 v případě živnostenského rejstříku, jež je veřejným rejstříkem, který není zpracováván v režimu otevřených dat³, lze konstatovat, že prosté „překlápění“ veřejného rejstříku nesplňuje podmínku nezbytnosti ve vztahu k účelu zpracování osobních údajů deklarovaného obviněnou, a sice plnění informační povinnosti vůči veřejnosti (viz čj. UOOU-00196/20-21, dokument s názvem „Zpracování osobních údajů z veřejných zdrojů“). Tuto informační povinnost již plní na základě zákonného zmocnění veřejnoprávní správce příslušného veřejného rejstříku, který na rozdíl od obviněné poskytuje veřejnosti informace úplné a aktuální [sama obviněná na svých stránkách uvádí, že agreguje osobní údaje o 1 847 878 neaktivních subjektech (viz příloha 37, čj. UOOU-04153/20-3), což nelze považovat za zpracování aktuální a právně konformní; nadto dokumentu obviněné s názvem „Zpracování osobních údajů z veřejných zdrojů“, viz UOOU-00196/20-21, který je uveřejněný na stránkách [redacted], je uvedeno, že zdroj zpracování je ke dni 11. 2. 2018, což aktuálnost a přesnost osobních údajů zcela popírá]. Co do možné aplikace právního titulu dle čl. 6 odst. 1 písm. a) nařízení (EU) 2016/679 správní orgán konstatuje, že tento je prakticky nerealizovatelný.

Absenci „nezbytnosti“ u zpracování osobních údajů formou překlápění z veřejných rejstříků de facto potvrdila sama obviněná, když při uplatnění námítky proti zpracování v souladu s čl. 21 bodem 1 nařízení (EU) 2016/679 jsou osobní údaje subjektu vymazány. Tento postup je proklamován obviněnou na předmětných webových stránkách [redacted] když zde tvrdí, že vyplněním kontaktního formuláře (viz též čj. UOOU-00196/20-38) lze požádat o výmaz osobních údajů.

Správní orgán má na základě shora uvedených skutečností za prokazané, že obviněná provozováním webových stránek [redacted] na kterých zpracovává osobní údaje o fyzických osobách podnikatelích minimálně v rozsahu jméno, příjmení a IČO formou „překlápění“ z veřejně přístupných rejstříků, aniž by zde uvedla určitou přidanou hodnotu, porušila čl. 6 bod 1 nařízení (EU) 2016/679, protože jí pro dané zpracovávání nesvědčí žádný právní titul zde uvedený. Tím se mj. obviněná dopustila i porušení zásady zákonnosti uvedené v čl. 5 odst. 1 písm. a) nařízení (EU) 2016/679. Proto správní orgán rozhodl tak, jak je uvedeno ve výrocích 1., 2., I. a III. výše.

³ V režimu otevřených dat se zpracovávají pouze osobní údaje fyzických osob podnikajících dle živnostenského zákona zapsaných v obchodním rejstříku v souladu s utaveními §42 písm. b) a §45 odst. 1 zákona č. 304/2013 Sb., a to v rozsahu vymezeném v §7 odst. 1 zákona č. 304/2013.

(ad iii a v) porušení čl. 12 bod 2 a bod 3 nařízení (EU) 2016/679 a článku 15 nařízení (EU) 2016/679

Článek 12 nařízení (EU) 2016/679 obsahuje kromě požadavků na formu komunikace se subjekty údajů také určitá procesní pravidla, která správci musejí dodržovat při výkonu práv subjektů údajů dle čl. 15 až 22 nařízení (EU) 2016/679. *Především by měl správce výkon práv subjektům údajů usnadňovat.* To znamená, že by měl zavést dostatek způsobů, jakými mohou subjekty údajů práva uplatnit, a neměl by při uplatňování subjektům údajů klást překážky.

Dle spisového materiálu se stěžovatelé několikrát pokoušeli obviněnou, jako správce jejich osobních údajů, kontaktovat přes webový formulář, jenž je uveden na stránkách (viz např. čj. UOOU-00196/20-3). Obviněná však ponechávala tyto žádosti bez reakce, a tak stěžovatelé přistoupili k podání stížnosti ke správnímu orgánu.

Kontrolou bylo mj. prokázáno, že:

- a) minimálně u dvou (2) stěžovatelů byl obviněnou porušen článek 12 bod 2 nařízení (EU) 2016/679, neboť tito stěžovatelé požádali obviněnou doporučeným dopisem na adresu jejího sídla o výmaz jejich osobních údajů, zásilka se jim však vrátila jako nedoručitelná s tím, že na dané adrese nebylo možné obviněnou zastihnout (adresát neznámý) - viz čj. UOOU-00196/20-1, čj. UOOU-00196/20-5, čj. UOOU-00196/20-17), tzn., že neusnadňovala subjektům údajů výkon jejich práv, která ji náleží dle čl. 15 až 22 nařízení (EU) 2016/679,
- b) minimálně u tří (3) stěžovatelů byl obviněnou porušen čl. 12 bod 3, neboť je obviněná neinformovala o vyřízení jejich žádosti ve lhůtě do 1 měsíce od obdržení žádosti, respektive na jejich žádosti nereagovala vůbec (viz čj. UOOU-00196/20-1, čj. UOOU-00196/20-2, čj. UOOU-00196/20-3, čj. UOOU-00196/20-4, čj. UOOU-00196/20-6, čj. UOOU-00196/20-14, UOOU-00196/20-16, UOOU-00196/20-17),
- c) v návaznosti na porušení čl. 12 bod 2 a bod 3 nařízení (EU) 2016/679 se obviněná minimálně u tří (3) stěžovatelů dopustila porušení čl. 15 nařízení (EU) 2016/679, tzn. práva subjektů údajů na přístup k osobním údajům,
- d) v návaznosti na porušení čl. 15 nařízení (EU) 2016/679 se obviněná minimálně u tří (3) stěžovatelů dopustila porušení zásady korektnosti a transparentnosti dle čl. 5 odst. 1 písm. a) nařízení (EU) 2016/679.

Správní orgán má za prokazané, že obviněná porušila čl. 12 bod 2 a bod 3 nařízení (EU) 2016/679, čl. 15 nařízení (EU) 2016/679 a čl. 5 odst. 1 písm. a) nařízení (EU) 2016/679, proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku I., II. a III. výše.

(ad iv) porušení čl. 14 nařízení (EU) 2016/679

Čl. 14 nařízení (EU) 2016/679 upravuje způsoby, jakými je třeba splnit informační povinnost vůči subjektu údajů v případě, že správce osobní údaje nezískal přímo od subjektu údajů, a je tak správcem nepůvodním. Jedná se tedy o situace, kdy správce získal údaje od jiného správce,

typicky se jedná o *osobní údaj získaný z veřejných zdrojů*, což je právě případ obviněné. I za této situace musí správce informovat subjekt údajů dle čl. 14 nařízení (EU) 2016/679, aby subjekt údajů mohl řádně uplatňovat svá práva vyplývající pro něj z nařízení (EU) 2016/679.

Proklikem přes webovou stránku a proklikem na modrý text s názvem „Zpracování osobních údajů“ se otevře dokument ve formátu PDF, který obsahuje penzum informací dle čl. 14 nařízení (EU) 2016/679, nicméně tento způsob nelze považovat za řádné splnění informační povinnosti (viz též čj. UOOU-00196/20-21).

Pouhým zveřejněním informací na stránkách nebyla informační povinnost dle čl. 14 nařízení (EU) 2016/679 splněna. V této souvislosti je třeba vyvrátit i výjimku uvedenou v čl. 14 odst. 5 písm. b) nařízení (EU) 2016/679, na kterou by se teoreticky mohla obviněná odvolávat. Tento výjimečný případ může nastat tehdy, když správce objektivně není schopen subjekt údajů kontaktovat, nicméně správní orgán má za prokázané, že obviněná znala minimálně adresu sídla podnikání či adresu provozoven, na kterých bylo možno subjekty údajů kontaktovat a splnit tak informační povinnost. Tím, že informační povinnost není dodržována, stovky tisíců fyzických osob nemají žádnou povědomost o tom, že jsou jejich osobní údaje zpracovávány. Proto správní orgán rozhodl tak, jak je uvedeno ve výrocích II. a III.

Lhůta pro splnění povinností 1. a 2. byla stanovena na 10 dnů s ohledem na to, že se nejedná o složitá právní jednání, které by vyžadovala lhůtu delší.

Podle § 5 zákona č. 250/2016 Sb. je přestupkem škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.

Podle § 41 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb. se za dva nebo více přestupků téhož pachatele projednaných ve společném řízení uloží správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejprísněji trestný. Jsou-li horní hranice sazeb pokut stejné, uloží se správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejzávažnější. Správní orgán tak musel v rámci aplikace tzv. absorpční zásady posoudit, který přestupek spáchaný obviněným je nejzávažnější. Dospěl přitom k závěru, že se jedná o přestupek podle § 62 odst. 1 písm. b) zákona č. 110/2019 Sb., neboť spácháním tohoto přestupku došlo k porušení základní zásady ochrany osobních údajů, tj. zákonnosti, korektnosti a transparentnosti, když dodržování základních zásad ochrany osobních údajů považuje správní orgán za zcela klíčové, neboť se jedná o základní pravidla, od kterých se odvíjejí všechny procesy zpracování a která určují nejdůležitější principy, jak může správce s osobními údaji nakládat.

Podle čl. 83 odst. 2 nařízení (EU) 2016/679 se při rozhodování o uložení sankce a její výši přihlédne zejména k povaze, závažnosti a délce trvání porušení, k povaze, rozsahu a účelu dotčeného zpracování, k počtu dotčených subjektů údajů a míře škody, která jim byla způsobena, a k dalším okolnostem porušení stanoveným v tomto článku. Při stanovení sankce tak Úřad jako správní orgán přihlédl, jako k okolnosti zvyšující závažnost jednání, zejména k tomu, že porušení se týkalo velkého počtu dotčených subjektů, kdy se jedná o stovky tisíc osobních údajů. Závažnost jednání je zvýšena i tím, že se nejedná o porušení ojedinělé, nýbrž se jedná o soustavnou činnost obviněné. Dále, při stanovení sankce správní orgán jako

k přitěžující okolnosti přihlédl i k tomu, že obviněná po celou dobu kontroly se správním orgánem nespolupracovala, nereagovala na výzvy správního orgánu, neprokázala snahu po nápravě, zůstávala bezkontaktní, což zvyšuje nebezpečnost jejího jednání, když jsou ohroženy stovky tisíc osobních údajů tím, že obviněná neoprávněně agreguje rozsáhlou databázi osobních údajů o fyzických osobách podnikatelích. Po souhrnném zhodnocení všech okolností byla pokuta uložena při samé dolní hranici, kterou nařízení (EU) stanoví a která činí 20 000 000 eur.

Správní orgán považuje ve smyslu § 150 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb. skutkové zjištění za dostatečné a na základě výše uvedeného považuje za prokázané, že obviněná porušila svým jednáním čl. 5 odst. 1 písm. a), čl. 6 bod 1, čl. 12 bod 2 a bod 3, čl. 14 a čl. 15 nařízení (EU) 2016/679, a proto rozhodl podle § 150 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb. ve spojení s § 90 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb. ve věci příkazem.

Poučení: V souladu s § 150 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb. lze u Úřadu pro ochranu osobních údajů proti tomuto příkazu podat ve lhůtě 8 dnů ode dne jeho doručení odpor, kterým se příkaz ruší a řízení pokračuje.

Příkaz je doručen dnem převzetí stejnopisu, nejpozději však desátým dnem od jeho uložení u provozovatele poštovních služeb. V případě doručování do datové schránky je příkaz doručen okamžikem přihlášení oprávněné osoby do datové schránky, nejpozději však desátý den ode dne dodání příkazu do datové schránky.

Praha, 30. září 2020

otisk
úředního
razítka

Mgr. Eva Cupáková
vedoucí oddělení kontroly soukromého sektoru
(*podepsáno elektronicky*)